

U-LEAD

З ЄВРОПОЮ

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МІЖБЮДЖЕТНИХ ТРАНСФЕРТІВ: ОСНОВНІ ПОРУШЕННЯ

Міністерство
цифрової трансформації
України

Міністерство розвитку
громад та територій України

Цей звіт містить інформацію щодо основних недоліків та порушень, ідентифікованих зовнішнім та внутрішнім аудитами під час проведення заходів контролю. Експерти проаналізували відповідні звіти, систематизували й згрупували інформацію щодо недоліків роботи окремих територіальних громад та представили основні напрями в роботі, на які слід звернути увагу задля недопущення порушень.

Над звітом працювали:

- **Оксана Колтик** – Директорка Департаменту внутрішнього фінансового контролю та аудиту КМДА
- **Віктор Мазярчук** – Радник Голови Рахункової палати
- **Наталія Слиш** – Директорка Офісу підтримки реформ Міністерства фінансів України

Рецензенти:

- **Віталій Пилипів** – радник з муніципальних фінансів, «U-LEAD з Європою»
- **Роман Слободян** – радник розвитку спроможності з питань управління місцевими фінансами, «U-LEAD з Європою»

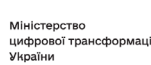
U-LEAD with Europe:

Ukraine – Local Empowerment, Accountability and Development Programme

Програма для України з розширення прав і можливостей на місцевому рівні, підзвітності та розвитку «U-LEAD з Європою»

This publication has been produced with the assistance of the European Union and its member states Germany, Poland, Sweden, Denmark, Estonia and Slovenia. The contents of this publication are the sole responsibility of its authors and can in no way be taken to reflect the views of the U-LEAD with Europe Programme, the government of Ukraine, the European Union and its member states Germany, Poland, Sweden, Denmark, Estonia and Slovenia.

Ця публікація була підготовлена за підтримки Європейського Союзу і його держав-членів Німеччини, Швеції, Польщі, Данії, Естонії та Словенії. Зміст цієї публікації / цього відео є виключною відповідальністю її / його авторів та не може жодним чином сприйматися як такий, що відображає погляди Програми «U-LEAD з Європою», уряду України, Європейського Союзу і його держав-членів Німеччини, Швеції, Польщі, Данії, Естонії та Словенії.

ЗМІСТ

ВСТУП 5

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ТА АУДИТ В УКРАЇНІ 7

Система фінансового контролю та аудиту в Україні 8

Зовнішній аудит та контроль 9

Рахункова палата – зовнішній аудитор 9

Особливості здійснення державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) 10

Державна аудиторська служба України – зовнішній контролер 11

ОСНОВНІ НЕДОЛІКИ, ІДЕНТИФІКОВАНІ ЗОВНІШНІМ АУДИТОМ 13

Рахункова палата – орган парламентського контролю 14

Порушення бюджетного законодавства 17

Неефективне використання коштів 17

Аудити міжбюджетних трансфертів 18

Найпоширеніші порушення бюджетного законодавства 19

Відсутність документів (фінансово-економічного обґрунтування або розрахунків) 19

Недотримання нормативів 20

Неправомірні видатки 21

Порушення термінів 22

Закупівля товарів/послуг, які не відповідають вимогам/стандартам 22

Штучне роз'єднання/об'єднання предмета закупівлі 23

Безпідставне застосування скороченої/переговорної/іншої процедури 24

Непідтверджені обсяги виконаних робіт/поставлених товарів (завищення вартості) 24

Порушення правил ведення бухгалтерського обліку і звітності 25

Нерозміщення інформації про проведення процедур закупівель 27

ОСНОВНІ НЕДОЛІКИ, ІДЕНТИФІКОВАНІ ВНУТРІШНІМ АУДИТОМ 28

Під час виконання ремонтно-будівельних робіт 29

В управлінні комунальним майном та його використанні 31

В управлінні бюджетними коштами та коштами КП 34

В організації та веденні бухгалтерського обліку, формуванні фінансової звітності 36

В управлінні земельними відносинами 36

В організації промоційної (рекламної) діяльності 37

В організації підготовки та реалізації інвестиційного проєкту 37

В організації контролю за станом благоустрою під час розміщення атракціонів 37

В організації закупівель соціальних послуг та засобів технічної реабілітації 38

В сфері виконання контрольно-наглядових функцій 38

У сфері житлового забезпечення 38

У сфері закупівель 39

В організації внутрішнього контролю 39

ДОДАТОК 1 41

ВСТУП

Одним з важливих елементів реформи управління публічними фінансами є запровадження ефективної системи фінансового контролю на місцевому рівні. Оскільки саме він допомагає об'єктивно оцінити результати діяльності підприємств, установ, організацій, місцевих органів влади чи на державному рівні.

Становлення системи фінансового контролю сучасної України розпочалося з моменту проголошення незалежності України у 1991 році через утворення нових інституцій та наповнення їх функціями. Прийняття Закону України «Про державну контрольну-ревізійну службу в Україні»¹ на початку 1993 році з подальшою його трансформацією у основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні у 2012 році² заклали основу для здійснення державного фінансового контролю в Україні та функціонування Державної аудиторської служби в Україні. Новим етапом розвитку системи державного фінансового контролю стало прийняття у 1996 році Закону України «Про рахункову палату»³ та створення Рахункової палати відповідно до статті 98 Конституції України, прийнятої 28 червня 1996 року. Новою редакцією закону у 2015 році⁴ були суттєво розширені функції та повноваження щодо контролю за надходженням коштів до Державного бюджету та їх використанням. Було визначено, що покладені на Рахункову палату Конституцією України повноваження, здійснюються через провадження заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту). Окремою статтею також визначено особливості здійснення надходжень, закріплених за місцевими бюджетами загальнодержавних податків і зборів або їх частки, трансфертів між державним бюджетом та місцевими бюджетами, використання коштів місцевих бюджетів у частині видатків, які визначаються функціями держави і передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню.

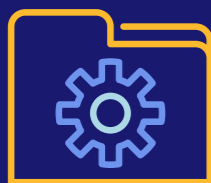
¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12/ed19930126#Text>

² <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12/ed20150101#Text>

³ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/315/96-%D0%B2%D1%80#Text>

⁴ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ТА АУДИТ В УКРАЇНІ

Система фінансового контролю та аудиту в Україні

Відповідно до Бюджетного кодексу України ст. 26 передбачено, що контроль за дотриманням бюджетного законодавства спрямований на забезпечення ефективного і результативного управління бюджетними коштами та здійснюється на всіх стадіях бюджетного процесу його учасниками. Він забезпечує:

- оцінку управління бюджетними коштами (включаючи проведення державного фінансового аудиту);
- правильність ведення бухгалтерського обліку та достовірність фінансової і бюджетної звітності;
- досягнення економії бюджетних коштів, їх цільового використання, ефективності і результативності в діяльності розпорядників бюджетних коштів шляхом прийняття обґрунтованих управлінських рішень;
- проведення аналізу та оцінки стану фінансової і господарської діяльності розпорядників бюджетних коштів;
- запобігання порушенням бюджетного законодавства та забезпечення інтересів держави у процесі управління об'єктами державної власності;
- обґрунтованість планування надходжень і витрат бюджету.

За формою і метою здійснення аудит поділяють на зовнішній (незалежний) і внутрішній (залежний). Слободяник Ю.Б. (2018⁵) наводить відмінності між зовнішнім та внутрішнім аудитами.

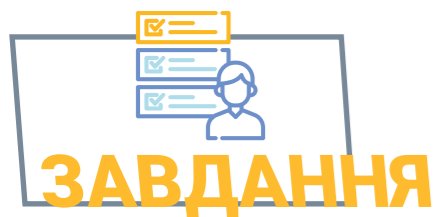
Внутрішній аудит

Збереження та збільшення вартості організації шляхом надання ризик-орієнтованих і об'єктивних аудиторських послуг, консультацій і професійної думки

Зовнішній аудит

Підвищення ступеня довіри визначених користувачів до фінансової звітності

Захист інтересів власників щодо збереження власності, економного та ефективного використання ресурсів. Отримання надійної та повної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень. Забезпечення дотримання всіма працівниками своїх посадових обов'язків відповідно до цілей організації. Дотримання відповідності політиці, планам, процедурам, законодавству

Висловлення аудитором думки про те, чи складена фінансова звітність в усіх суттєвих аспектах відповідно до застосованої концептуальної

Зовнішній аудит та контроль

Рахункова палата – зовнішній аудитор

Відповідно до статті 98 Конституції України, контроль від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використання здійснює Рахункова палата.

Організація, повноваження і порядок діяльності Рахункової палати визначені Законом України «Про Рахункову палату» від 02 липня 2015 року № 576-VIII⁶, в якому передбачено, що державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом здійснення:

- 1 фінансового аудиту – полягає у перевірці, аналізі та оцінці правильності ведення, повноти обліку і достовірності звітності щодо надходжень і витрат бюджету, встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання бюджетних коштів, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами.
- 2 аудиту ефективності – передбачає встановлення фактичного стану справ та надання оцінки щодо своєчасності і повноти бюджетних надходжень, продуктивності, результативності, економності використання бюджетних коштів їх розпорядниками та одержувачами, законності, своєчасності і повноти

⁵ Внутрішній аудит: навчальний посібник / за ред. Ю. Б. Слободяник. – Суми :ТОВ «ВПП «Фабрика друку», 2018. – 248 с.

⁶ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>

прийняття управлінських рішень учасниками бюджетного процесу, стану внутрішнього контролю розпорядників бюджетних коштів.

- оцінка продуктивності використання бюджетних коштів передбачає встановлення співвідношення між результатами діяльності розпорядника та одержувача бюджетних коштів і використаними для досягнення таких результатів коштами бюджету.
- оцінка результативності використання бюджетних коштів передбачає встановлення ступеня відповідності фактичних результатів діяльності розпорядника та одержувача бюджетних коштів запланованим результатам.
- оцінка економності використання бюджетних коштів передбачає встановлення стану досягнення розпорядником та одержувачем таких коштів запланованих результатів за рахунок використання мінімального обсягу бюджетних коштів або досягнення максимального результату при використанні визначеного бюджетом обсягу коштів.

- 3 експертизи, аналізу та інших контрольних заходів.

Особливості здійснення державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту)

Особливості здійснення державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) щодо надходжень закріплених за місцевими бюджетами загальнодержавних податків і зборів або їх частки, трансфертів між державним бюджетом та місцевими бюджетами, використання коштів місцевих бюджетів у частині видатків, які визначаються функціями держави і передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню визначені статтею 15 Закону України «Про Рахункову палату». Зокрема зазначено, що Рахункова палата здійснює заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) щодо:

- законності, повноти нарахування, своєчасності сплати і зарахування до місцевих бюджетів закріплених за ними загальнодержавних податків і зборів або їх частки;
- правильності визначення та розподілу, своєчасності і повноти перерахування трансфертів між державним бюджетом та місцевими бюджетами, законності та ефективності використання таких трансфертів розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів за видатками місцевих бюджетів;
- законності та ефективності використання коштів місцевих бюджетів у частині видатків, які визначаються функціями держави і передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню.

Окрім цього, Рахункова палата має право запитувати та одержувати у державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування наявну в них інформацію і документацію про:

- надходження закріплених за місцевими бюджетами загальнодержавних податків і зборів або їх частки;
- визначення, розподіл, перерахування та використання трансфертів між державним бюджетом та місцевими бюджетами;
- використання коштів місцевих бюджетів у частині видатків, які визначаються функціями держави і передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню.

Державна аудиторська служба України – зовнішній контролер

Бюджетним кодексом України від 08 липня 2010 року № 2456-VI⁷, визначено, що діяльність центральних органів виконавчої влади, які забезпечують проведення державної політики у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства, спрямовується, координується та контролюється Кабінетом Міністрів України. Проте, нормативно правові акти Уряду визначають:

- 1** Міністерство фінансів є головним органом в системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну фінансову, бухгалтерського обліку та аудиту, а також забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства, державного фінансового контролю, державного внутрішнього фінансового контролю та інше (положення про Міністерство фінансів України затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року №375⁸). А основними завданнями Мінфіну є забезпечення формування та реалізації державної політики у сфері контролю за дотриманням бюджетного законодавства, державного фінансового контролю, державного внутрішнього фінансового контролю. Окрім цього, визначає організаційно-методологічні засади здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту, проводить оцінку функціонування систем внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту;

- 2** Державна аудиторська служба України є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра фінансів та який реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю (положення про Державну аудиторську службу України затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2016 року №43⁹). Основними завданнями Держаудитслужби є реалізація державної політики у сфері державного фінансового контролю, а реалізує його через здійснення:

- державного фінансового аудиту;
- перевірки закупівель;

⁷ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

⁸ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-%D0%BF#Text>

⁹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-%D0%BF#Text>

- інспектування (ревізії);
- моніторингу закупівель.

Окрім цього, розпорядники бюджетних коштів в особі їх керівників організують внутрішній контроль і внутрішній аудит та забезпечують їх здійснення у своїх установах і на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління таких розпорядників бюджетних коштів.

Внутрішнім контролем є комплекс заходів, що застосовуються керівником для забезпечення дотримання законності та ефективності використання бюджетних коштів, досягнення результатів відповідно до встановленої мети, завдань, планів і вимог щодо діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління.

Внутрішнім аудитом є діяльність, спрямована на удосконалення системи управління, внутрішнього контролю, запобігання фактам незаконного, неефективного та нерезультативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності розпорядника бюджетних коштів і підприємств, установ та організацій, що належать до сфери його управління, та яка передбачає надання незалежних висновків і рекомендацій. Для здійснення внутрішнього аудиту розпорядник бюджетних коштів в особі керівника утворює самостійний структурний підрозділ внутрішнього аудиту, що є підпорядкованим і підзвітним безпосередньо такому керівнику.

Основні засади здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту та порядок утворення підрозділів внутрішнього аудиту визначаються Кабінетом Міністрів України. Організаційно-методологічні засади здійснення внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту визначаються Міністерством фінансів України, яке забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері державного внутрішнього фінансового контролю, у тому числі здійснює оцінку функціонування систем внутрішнього контролю і внутрішнього аудиту¹⁰.

¹⁰ Методологічні вказівки з внутрішнього аудиту в державному секторі України <https://bit.ly/3real6K>

ОСНОВНІ НЕДОЛІКИ, ІДЕНТИФІКОВАНІ ЗОВНІШНІМ АУДИТОМ

Рахункова палата – орган парламентського контролю

У 2018 році затверджено новий Регламент Рахункової палати¹¹, який визначає: порядок реалізації повноважень Рахункової палати, передбачених Конституцією України, цим Законом та іншими законодавчими актами України; організацію роботи Рахункової палати та її апарату; механізм взаємовідносин членів Рахункової палати з апаратом Рахункової палати і між структурними підрозділами; правила та порядок проведення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту); процедури проведення внутрішнього аудиту та зовнішнього оцінювання діяльності Рахункової палати.

Змінами до Бюджетного кодексу України 22 листопада 2018 року було розширено повноваження Рахункової палати зі здійснення фінансового аудиту та аудиту ефективності щодо надходжень закріплених за місцевими бюджетами загальнодержавних податків і зборів або їх частки та використання коштів місцевих бюджетів у частині видатків, які визначаються функціями держави і передані на виконання Автономній Республіці Крим та місцевому самоврядуванню, а також посилено гарантії соціального захисту членів Рахункової палати.

Під час проведення аудитором Рахункової палати заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) виявлено, відповідно до статей 116 і 119 Бюджетного кодексу України, порушень і недоліків при адмініструванні доходів державного бюджету, а також порушень бюджетного законодавства (у тому числі нецільового використання бюджетних коштів і порушень при плануванні), неефективного використання коштів Державного бюджету України, на загальну суму 17 млрд грн¹².

¹¹ http://rp.gov.ua/upload-files/About/RegulatoryDoc/arp_1_new.pdf

¹² http://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Reports/2018/ZVIT_RP_2018.pdf

А саме:

- порушення адміністрування доходів – 6,8 млрд грн;
- порушення бюджетного законодавства, у тому числі нецільове використання коштів і порушень при плануванні – 5,8 млрд грн;
- неефективне управління коштами та їх неефективне використання – 4,4 млрд грн.

Загальна сума виявлених порушень у 2019 році аудиторами Рахункової палати становить 50 млрд грн¹³. З яких:

- порушення та недоліки при адмініструванні дохідної частини державного бюджету – 3 млрд грн;
- порушення бюджетного законодавства – 32 млрд грн;
- неефективне управління коштами та їх неефективне використання – майже 15 млрд грн.

Структура виявлених у 2019 році порушень та недоліків, за напрямками зображена на рисунку.

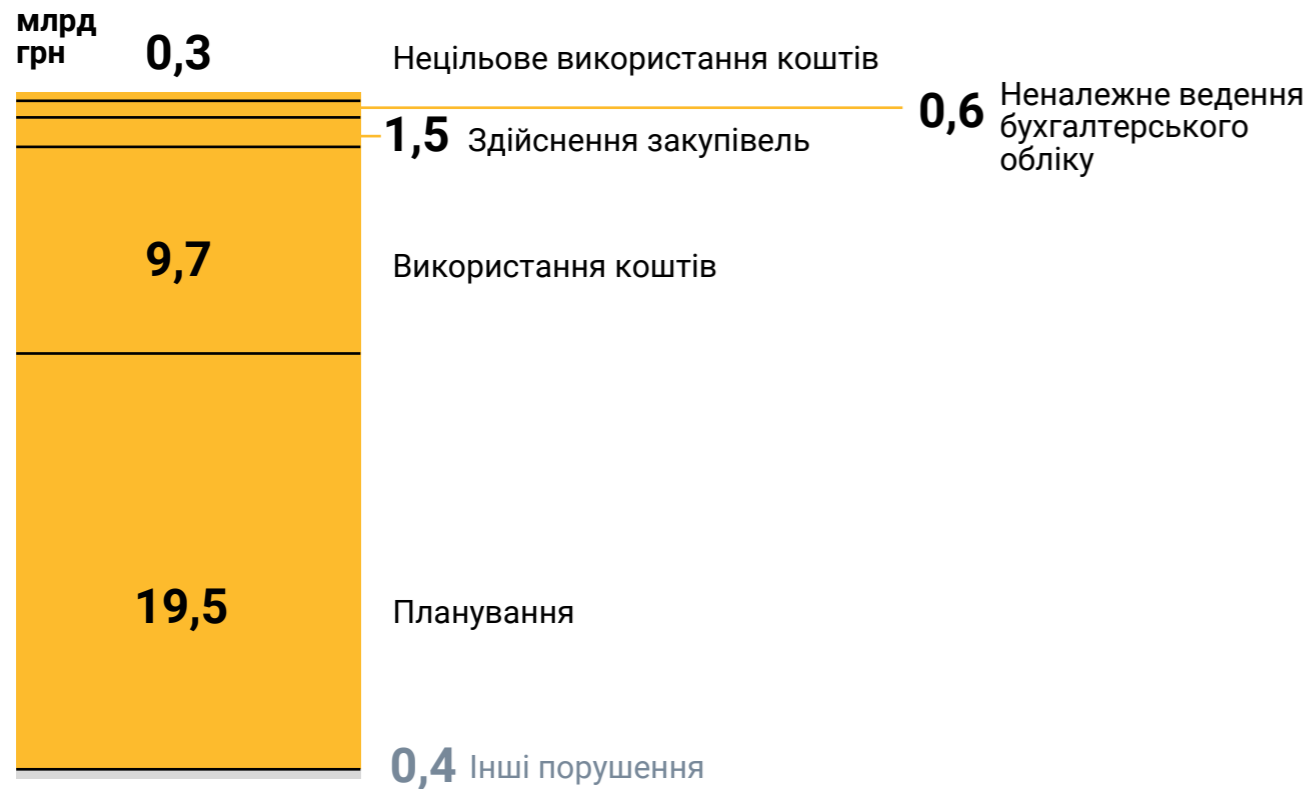
¹³ http://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Reports/2019/ZVIT_RP_2019.pdf

На 1000 грн перевірених аудиторами коштів ідентифікується приблизно 65 грн порушень або недоліків.

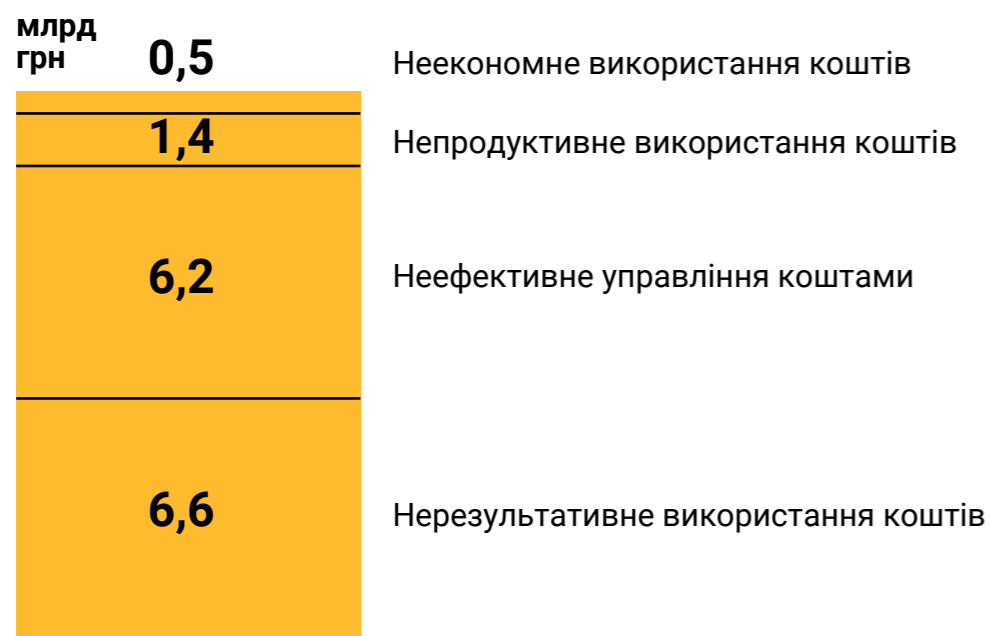
Порушення бюджетного законодавства

Структура порушень бюджетного законодавства на загальну суму 32 млрд грн, яку за видами порушень можна зобразити наступним чином:

Неефективне використання коштів

Структура неефективного використання коштів на загальну суму 14 млрд грн, яку за видами порушень можна зобразити наступним чином:

Аудити міжбюджетних трансфертів

В даному дослідженні враховано 16 аудитів, видатки яких спрямовані на реалізацію окремих заходів в територіальних громадах за період 2018 – 2020 роки, які опубліковані на сайті Рахункової палати (перелік у додатку 1). У цих звітах загалом зазначено 223 недоліки або порушення (далі – порушень), або в середньому 14 порушень на кожен звіт. Проаналізувавши дані порушення їх можна розділити за декількома критеріями. Зокрема:

- 1 наявність чітко визначеної суми порушень. Тільки 62% від всіх порушень мають чітко визначену суму порушення, яка виміряна в грошовому еквіваленті;
- 2 етап на якому здійснено порушення, а саме:
  - планування;
  - фінансування;
  - закупівлі;
  - звітування;
  - інше.

На рисунку представлена зведена інформація щодо розподілення основних типів порушень у відповідності до етапу, на якому вони були здійснені. Третина всіх порушень зафіксована на етапі фінансування (32% або 71 із 223 штук) і вони пов'язані зі закупівлею товарів/послуг, які не відповідають вимогам, порушенні термінів та недотриманні нормативів.

Кількість порушень, шт.

45 Планування	33 Закупівлі	71 Фінансування	53 Звітування	21 Інше
-------------------------	------------------------	---------------------------	-------------------------	-------------------

На другому місці порушення (53 із 223 штук), зафіксовані на етапі звітування і вони пов'язані в основному з порушеннями правил ведення бухгалтерського обліку і звітності.

На третьому місці порушення, що становлять 20% від загальної кількості порушень (45 із 223 штук), ідентифіковані на етапі планування. Серед найпоширеніших – відсутність фінансово-економічного обґрунтування або розрахунків. Слід відмітити, що 83% від загальної суми порушень відносяться саме до етапу планування. У таблиці зображено детальну інформацію щодо назви порушення та етапу, на якому воно ідентифіковано у звіті.

Назва	Планування	Закупівлі	Звітність	Фінансування	Інше
Відсутні документи (не затверджені)	7	4	4	6	6
Нерозміщення інформації про проведення процедур закупівель	-	-	7	-	-
Порушення правил ведення бухгалтерського обліку і звітності	-	-	21	-	1
Закупівля товарів/послуг, які не відповідають вимогам/стандартам	-	6	-	11	-
Штучне роз'єднання/об'єднання предмета закупівлі	-	6	-	-	-
Безпідставно застосовано скорочену/переговорну/іншу процедуру	-	5	-	-	-
Визначення переможця без необхідного досвіду	-	3	-	-	-
Неправомірні видатки	6	-	-	-	-
Непідтверджені обсяги виконаних робіт або поставлених товарів (або завищення вартості)	-	4	11	24	-
Неповернення коштів	-	-	-	2	-
Інше	10	3	8	8	1
Порушення термінів	2	2	2	10	-
Недотримання нормативів	8	-	-	9	13
Всього	45 (20%)	33 (15%)	53 (24%)	71 (32%)	21 (9%)

Найпоширеніші порушення бюджетного законодавства

Відсутність документів (фінансово-економічного обґрунтування або розрахунків)

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2017 рік» (без змін) субвенція була затверджена в сумі 4 млрд грн (розрахунки обсягу субвенції у Мінфіні відсутні). Протягом 2017 року після внесення змін до закону і розпису державного бюджету (на підставі відповідних рішень Уряду) обсяги субвенції загалом збільшено на 2,2 млрд грн (56%) – до 6,2 млрд грн. Відсутність обґрунтованих розрахунків до обсягу бюджетних призначень за субвенцією не узгоджується з вимогами статті 7 Бюджетного кодексу¹⁴.

Назва звіту – Аудит ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету, спрямованої місцевим бюджетам на виплату тимчасової державної допомоги дітям.

¹⁴ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/22-2_2018/zvit_22-2_2018.pdf

УПСЗН Богунської районної ради м. Житомира та УСЗН Немирівської РДА Вінницької області у порушення вимог пунктів 2 і 22 Порядку складання, розгляду, затвердження та основних вимог щодо виконання кошторисів доходів і видатків бюджетних установ, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2002 № 228 (далі – Порядок № 228), проекти кошторисів на 2016 – 2018 роки на загальну суму 6,7 млн грн не підтверджені відповідними розрахунками, які обґрунтовують показники видатків місцевого бюджету. Крім того, цими управліннями зміни до кошторисів вносилися з недотриманням вимог пункту 47 Порядку № 228 – на підставі довідок за відсутності сформованих обґрунтувань і розрахунків видатків для здійснення виплати тимчасової державної допомоги дітям у загальній сумі 0,9 млн грн. У результаті УПСЗН Житомирської РДА та УСЗН Немирівської РДА складено проекти кошторисів і внесено зміни до кошторисів на загальну суму 7,5 млн грн без відповідних обґрунтувань та розрахунків¹⁵.

Назва звіту – Аудит ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа».

МОН не встановлено на виконання підпункту 1 пункту 4 Порядку та умов № 237 чіткого та достатнього переліку дидактичних матеріалів, музичних інструментів, сучасних меблів, комп'ютерного обладнання, відповідного мультимедійного контенту для початкових класів, на закупівлю яких мають спрямовуватися кошти субвенції. Затвердження МОН наказом від 13.02.2018 № 137 Примірною переліку засобів навчання та обладнання навчального і загального призначення для навчальних кабінетів початкової школи (рекомендованого, орієнтовного, приблизного) фактично нівелює положення підпункту 1 пункту 4 Порядку та умов № 237 (спрямування субвенції здійснюється на закупівлю згідно з переліком) та статті 119 БКУ (цільове використання коштів забезпечується шляхом їх витрачання на цілі, що відповідають напрямам використання коштів, визначеним в порядку та умовах надання субвенції). Як наслідок, створено умови, за яких неможливо оцінити використання бюджетних коштів як нецільове¹⁶.

Недотримання нормативів

Назва звіту – Аудит ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах.

Департаментом регіонального розвитку Київської ОДА при розподілі коштів субвенції на експлуатаційне утримання автодоріг місцевого значення (на що спрямовано 439 млн грн) не дотримано доведеного Укравтодором нормативу, який становив 281 млн грн, чим порушено вимоги пункту 14 Порядку спрямування коштів № 1085. Внаслідок спрямування понад норматив 155 млн грн на

¹⁵ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/15-3_2018/zvit_15-3_2018.pdf

¹⁶ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/33-1_2019/zvit_33-1_2019.pdf

проведення поточного дрібного ремонту та експлуатаційне утримання автодоріг місцевого значення Департамент додатково безпідставно залишив на утримання службизамовника 5,6 млн грн, що має ознаки неекономного використання коштів субвенції¹⁷.

Водночас на об'єкті С 121010 підрядником ТОВ «БК Інвест Трейдинг» на всій площі ділянки довжиною 3,02 кілометра усунуто вибоїни асфальтобетонного покриття шляхом влаштування вирівнюючого шару та поверхневої обробки, тобто проведено поточний середній ремонт. Відповідно до Методичних рекомендацій № 2016 виконання робіт з ліквідації пошкоджень і руйнувань дорожнього покриття шляхом поточного середнього ремонту рекомендується проводити доки об'єм таких робіт не перевищує 54 % загальної площі покриття проїзної частини протягом міжремонтного терміну. Отже, за потреби проведення капітального ремонту Департаментом у 2018 році з недотриманням вимог Методичних рекомендацій № 2016 здійснено оплату ТОВ «БК Інвест Трейдинг» послуг з проведення поточного середнього ремонту автомобільної дороги загального користування місцевого значення М-12 – Тарасівка – Злинка – Новоукраїнка за рахунок субвенції, що є непродуктивним використанням 3,7 млн грн¹⁸.

Неправомірні видатки

Назва звіту – Аудит ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах.

Виконання проектно-вишукувальних робіт майбутнього періоду

У Полтавській області ДП «Агентство місцевих доріг Полтавської області» на розроблення проектно-кошторисної документації, у т. ч. проведення експертизи, по об'єктах капітального і поточного середнього ремонтів за кошти субвенції здійснено видатки в обсязі 30,8 млн грн, з них 30,3 млн грн – видатки на виконання проектно-вишукувальних робіт майбутніх періодів, що є безпідставним використанням коштів субвенції та свідчить про заподіяння шкоди (збитків) державі і містить ознаки кримінальних правопорушень, передбачених статтями 191 і 210 ККУ¹⁹.

Управлінням розвитку та утримання мережі автомобільних доріг області Луганської ОДА за проектно-кошторисну документацію загалом у 2018 році сплачено 8,9 млн грн, з них за проектно-вишукувальні роботи майбутніх періодів – 5,7 млн грн та проектно-кошторисну документацію на об'єкти поточного середнього ремонту – 0,4 млн грн. Отже, допущено безпідставні видатки у сумі 5,7 млн грн, чим заподіяно шкоди (збитків) державі, а також неекономне використання коштів субвенції в сумі 0,4 млн грн²⁰.

¹⁷ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/13-2_2019/Zvit_13-2_2019.pdf

¹⁸ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/13-2_2019/Zvit_13-2_2019.pdf

¹⁹ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/13-2_2019/Zvit_13-2_2019.pdf

²⁰ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/13-2_2019/Zvit_13-2_2019.pdf

Порушення термінів

Назва звіту – Аудит ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа.

Зміни до Порядку надання субвенції у 2017 році з метою використання його у 2018 році Мінсоцполітики надано на розгляд Уряду листом від 27.03.2018 № 5777/0/2-18 – з порушенням на 2,5 місяці терміну, встановленого пунктом 2 розпорядження КМУ від 17.01.2018 № 32-р. Порядок надання субвенції у 2018 році затверджено постановою КМУ від 15.11.2017 № 877 (у редакції постанови КМУ від 18.04.2018 № 300)²¹.

Назва звіту – аудит ефективності використання субвенції з державного бюджету, спрямованої місцевим бюджетам на виплату тимчасової державної допомоги дітям.

Водночас встановлено факти несвоєчасного прийняття рішень (із порушенням 10-денного терміну, визначеного абзацом другим пункту 7 Порядку № 189) про призначення тимчасової допомоги, що призвело до несвоєчасного одержання коштів допомоги. Зокрема, УПСЗН Житомирської, Радивилівської, Рівненської, Богунської районної ради м. Житомира, УСЗН Немирівської РДА Вінницької області прийнято окремі рішення про призначення тимчасової допомоги в терміни від 23 днів до 6 місяців²².

Закупівля товарів/послуг, які не відповідають вимогам/стандартам

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах.

Крім того, тендерним комітетом САД у Кіровоградській області ухвалено рішення про укладання, договору підряду від 23.11.2018 № 211/18 на суму 2 517,1 тис. грн по об'єкту «Обхід м. Знам'янка км 3+000 – км 6+400» з ТОВ «Ростдорстрой» за результатами переговорної процедури закупівлі, для проведення якої не було підстав (додатковою угодою від 12.10.2018 № 10 підтверджено повне виконання договору підряду від 15.08.2017 № 108/17; визначені цим договором будівельні роботи прийнято 22.11.2018 державною комісією). Отже, при проведенні переговорної процедури порушено вимоги частини сьомої статті 2, пункту 6 частини другої статті 35, частини третьої статті 36 Закону № 922²³.

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та

²¹ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/30-1_2018/Zvit_30-1_2018.pdf

²² https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/30-1_2018/Zvit_30-1_2018.pdf

²³ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/13-2_2019/Zvit_13-2_2019.pdf

доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа»

Крім того, у Харківській області встановлено, що управлінням освіти, культури і туризму Дергачівської районної державної адміністрації Харківської області в листопаді 2018 року придбано в ТОВ «ВІБЕРЕ БЕНЕ 2» 27 комплектів комп'ютерного обладнання для вчителя, які складаються зі стаціонарного персонального комп'ютера, формфактора десктоп (системний блок, клавіатура, монітор тощо), програмного забезпечення та багатофункціонального пристрою (принтер, сканер, копір) на суму 0,46 млн грн. Примірним переліком № 137 рекомендовано придбання ноутбука, планшета/нетбука, а не стаціонарного персонального комп'ютера. При цьому за технічними характеристиками придбаний комп'ютер не відповідає технічним вимогам до такого засобу навчання, визначеним у Типовому переліку комп'ютерного обладнання № 1440, зокрема, в частині розміру оперативної пам'яті (фактично 4 GB замість не менше 8 GB), типу графічного адаптера інтегрований замість дискретний), монітора (кут огляду 65°/90° замість не менше ніж 160°/160°), що призвело до неефективного використання бюджетних коштів²⁴.

Штучне роз'єднання/об'єднання предмета закупівлі

Назва звіту – Аудит ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості.

У Донецькій області згідно з рішеннями тендерного комітету (протоколи від 17.10.2018 № 34 і 35) комунальним підприємством «Дирекція з капітального будівництва адміністративних і житлових будівель» (далі – Дирекція) затверджено та оприлюднено тендерну документацію, в якій предметом закупівлі визначено закупівлю робіт з будівництва 21 амбулаторії. Визначення предмета закупівлі шляхом об'єднання 21 окремого об'єкта будівництва, кожний з яких мав затверджену індивідуальну ПКД, розроблену за окремими технічними завданнями, є порушенням розділу III Порядку № 454, в якому, зокрема, передбачено, що визначення предмета закупівлі здійснюється замовником за об'єктами будівництва²⁵.

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій.

Оскільки вартість робіт з реконструкції насосних станцій за проектно-кошторисною документацією та експертним звітом про її державну експертизу становила 5,1 млн грн, УЖКГ «Біличі» при закупівлі робіт мало застосувати норми Закону України «Про публічні закупівлі». Натомість тендерний комітет УЖКГ «Біличі» у порушення частини сьомої статті 2 Закону № 922 здійснив штучний поділ предмета закупівлі «Реконструкція водонасосних станцій другого підйому» на чотири частини (за різними адресами), завдяки чому уникнув проведення процедури відкритих торгів²⁶.

²⁴ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/33-1_2019/Zvit_33-1_2019.pdf

²⁵ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/32-1_2019/Zvit_32-1_2019.pdf

²⁶ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/22-2_2018/zvit_22-2_2018.pdf

Безпідставне застосування скороченої/переговорної/іншої процедури

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів окремих трансфертів з Державного бюджету України, наданих місцевому бюджету м. Умань

Здійснення у 2015 році усіх процедур закупівель продуктів харчування за неправомірно скороченою процедурою, без зазначення цієї можливості в оголошеннях про проведення закупівель. Як наслідок, договори закупівлі уклалися з порушенням визначених у Законі 1197 термінів. Вказане є порушенням вимог абзацу третього частини третьої статті 21, абзацу першого частини другої статті 31 Закону 1197²⁷.

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах

У порушення вимог частини першої статті 10 та частини третьої статті 21 Закону № 922 торги неправомірно проведено у скорочені строки (для подання тендерних пропозицій надавалося 15 днів з дня оприлюднення оголошення про проведення процедури відкритих торгів на веб-порталі уповноваженого органу замість передбачених законодавством 30 днів)²⁸.

Непідтвержені обсяги виконаних робіт/ поставлених товарів (завищення вартості)

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей»

Аналізом проведених тендерних процедур закупівлі № SH – 1.3.2.1.1 «Виготовлення, друк, тиражування, розповсюдження (розміщення) інформаційних матеріалів з підтримки реформ у галузі охорони здоров'я та реалізації проекту у 2018 році» також встановлено, що відповідно до протоколу № 17 від 15.11.2017 засідання Комісії з відбору щодо розгляду та погодження Звіту з оцінки цінових пропозицій ціна пропозиції ТОВ «Видавничий будинок «Кераміст» становила 0,9 млн грн з ПДВ. У той же час цінова пропозиція ФОП особа Х була нижчою і становила 0,8 млн грн без ПДВ (ФОП особа Х не є платником податку на додану вартість), тобто різниця між ціновими пропозиціями становила 79,2 тис. гривень. Слід зазначити, що пропозиція ФОП особа Х відповідала усім технічним вимогам та положенням тендерної документації. Пунктом 8.2.2 Операційного посібника проекту (частина друга «Організація закупівель») передбачено, що головний принцип відбору – договір має укладатись з тим учасником тендера, який надав пропозицію найнижчої

²⁷ http://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/12-8_2018/zvit_12-8_2018.pdf

²⁸ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/13-2_2019/Zvit_13-2_2019.pdf

(оціненої) вартості та запропонував всі товари, роботи та неконсультаційні послуги (або повністю інтегровану систему) відповідно до технічних вимог та положень тендерної документації. Отже, переможцем тендеру із закупівлі за пакетом «Виготовлення, друк, тиражування, розповсюдження (розміщення) інформаційних матеріалів з підтримки реформ у галузі охорони здоров'я та реалізації проекту у 2018 році» необхідно було визначити ФОП особа Х Таким чином, Комісією з відбору порушено пункт 8.2.2 Операційного посібника проекту (частина друга «Організація закупівель») та обрано переможцем і укладено договір № SH-1.3.2.1.1/18 від 20.02.2018 з ТОВ «Видавничий будинок «Кераміст»²⁹.

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження.

Згідно із зведеним кошторисним розрахунком вартості об'єкта будівництва Озерецької ЗОШ I–II ступенів, складеного в поточних цінах станом на 14.08.2019, кошторисна вартість будівництва становить 68,9 млн грн, з яких станом на 01.01.2019 виконано роботи на суму 34,5 млн грн. З урахуванням зазначеного, за мінусом видатків на технічний нагляд, оплату проектно-вишукувальних робіт та експертизу ПКД, а також залишкових зобов'язань щодо виконання робіт у 2019 році ПБКФ «Фіалка» за договором підяду № 55 від 24.07.2017, залишкова або очікувана вартість закупівлі UA-2019-10-18-001394-b (в поточних цінах станом на 14.08.2019) щодо об'єкта «Будівництво Озерецької ЗОШ I–II ступенів в с. Озерці Володимирецького району Рівненської області» повинна становити 25,8 млн гривень. Фактично вартість закупівлі визначена тендерним комітетом Департаменту в сумі 33,7 млн грн.

Отже, очікувану вартість закупівлі UA-2019-10-18-001394-b тендерним комітетом Департаменту завищено на 7,9 млн грн, у зв'язку з чим при формуванні річного плану закупівель на 2019 рік та, як наслідок, при проведенні процедури відкритих торгів за цим предметом закупівлі Департаментом порушено вимоги пункту 3 частини другої статті 22 Закону № 922 щодо достовірності інформації про необхідну кількість предмета закупівлі, а також статті 3 Закону № 922 щодо дотримання при закупівлі принципу максимальної економії і ефективності³⁰.

Порушення правил ведення бухгалтерського обліку і звітності

Назва звіту – Звіт про результати аналізу формування та використання міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України місцевим бюджетам у 2016–2017 роках.

В порушення вимог наказу Мінфіну від 24.01.2012 № 44 «Про затвердження Порядку складання фінансової, бюджетної та іншої звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів» у них не відображено станом на 01.04.2015, 01.07.2015, 01.10.2015, 01.07.2016, 01.10.2016 суми наявної простроченої

²⁹ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/32-3_2018/Zvit_32_3_2018.pdf

³⁰ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2020/3-1_2020/Zvit_3-1_2020.pdf

кредиторської заборгованості в обсягах, відповідно, 0,3 млн грн, 0,6 млн грн, 0,5 млн грн, 1,4 млн грн і 1,2 млн грн (усього на суму 4,1 млн грн), що, відповідно до п. 32 частини першої ст. 116 Бюджетного кодексу України є порушенням бюджетного законодавства³¹.

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах.

У Луганській області факти невиконання вимог пункту 5.4.16 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 встановлено за трьома договорами підяду на загальну суму 4119,7 тис. гривень. Так, пунктом 13.4 договору підяду від 10.12.2018 № 102/2018, укладеного між Управлінням розвитку та утримання мережі автомобільних доріг області Луганської ОДА та ТОВ «Данко» за об'єктом «Капітальний ремонт асфальтобетонного покриття дороги по вулиці Об'їзна в м. Северодонецьк», передбачено, що при розрахунках за обсяги виконаних робіт, вартість матеріальних ресурсів, отриманих від розбирання конструкцій, знесення будівель і споруд та придатних для подальшого використання, залишаються на обліку у підрядника, а замовнику повертається їх вартість зворотними сумами. За наявності таких матеріальних ресурсів оформлюється акт визначення обсягів та вартості зазначених матеріалів за підписами комісії відповідно до МВ 03450778-736:2014.

Слід зазначити, що в проектно-кошторисній документації на цей об'єкт, яку на замовлення Северодонецької міської ради розробило ТОВ «Інжинірингова компанія «Автомобільна», вартість матеріальних ресурсів, які будуть отримані від розбирання конструкцій, знесення будівель і споруд та придатних для подальшого використання, не визначалась.

Аудитом встановлено, що згідно з робочим проектом, яким передбачено фрезерування існуючого шару покриття, та актом ф. КБ-2в від 19.12.2018 № 1 підрядником знято асфальтобетонне покриття дороги за допомогою машин для холодного фрезерування завтовшки 60 мм на площі 20980 м². При цьому акти щодо визначення обсягів і вартості зазначеного зворотного матеріалу та його оприбуткування управлінням до аудиту не надано. Під час аудиту згідно з Додатком Д до МВ 03450778-736:2014 обсяг зворотного асфальтобетонного покриття визначено в розмірі 2098 м³, який, за розрахунками, коштує 2 млн грн (2098 м³ × 62 грн).

Отже, управлінням всупереч вимогам пункту 5.4.16 ДСТУ Б Д.1.1-1:2013 не забезпечено отримання та оприбуткування за об'єктом «Капітальний ремонт асфальтобетонного покриття дороги по вулиці Об'їзна в м. Северодонецьк» асфальтобетонної крихти, що в подальшому призвело до її втрати, чим заподіяно шкоди (збитків) державі на суму 2 млн грн³².

³¹ http://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/11-1_2018/Zvit_11-1_2018.pdf

³² https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2019/13-2_2019/Zvit_13-2_2019.pdf

Нерозміщення інформації про проведення процедур закупівель

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій.

Аудит засвідчив, що в порушення вимог абзацу дев'ятого частини першої статті 10 Закону № 922 секретарем тендерного комітету департаменту житлово-комунального господарства та будівництва Дніпропетровської обласної державної адміністрації в семи випадках не забезпечено повідомлення через авторизовані електронні майданчики на веб-порталі уповноваженого органу про внесення змін до шести укладених договорів. Отже, допущено порушення законодавства з питань здійснення публічних закупівель (63,4 млн грн)³³.

Назва звіту – Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту «Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей».

Комісією з відбору, в порушення пункту 8.2.2 ОПП не опубліковані на сайті ДОЗ Дніпропетровської облдержадміністрації оголошення про результати тендерів із закупівлі таких робіт: (NCB 1.1.1.2) «Реконструкція першого поверху головного корпусу стаціонару під відділення невідкладної (екстреної) допомоги та діагностичного відділення, розташованого за адресою: м. Павлоград, вул. Дніпровська № 541» на суму 69 млн грн та (NCB 1.1.2) «Приміщення під амбулаторію «Центру первинної медико-санітарної допомоги № 5» в селищі Ілліча, м. Кривий Ріг – реконструкція» на суму 8,8 млн грн³⁴.

³³ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/22-2_2018/zvit_22-2_2018.pdf

³⁴ https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Collegium/2018/32-3_2018/Zvit_32_3_2018.pdf

ОСНОВНІ НЕДОЛІКИ, ІДЕНТИФІКОВАНІ ВНУТРІШНІМ АУДИТОМ

Під час виконання ремонтно-будівельних робіт

- 1 Незабезпечення замовниками будівництва достатньо якісного контролю (технічного нагляду) під час виконання ремонтно-будівельних робіт та відсутність кваліфікованих фахівців у замовників будівництва призводить до завищення обсягів та вартості виконаних робіт.
- 2 Недостатній контроль з боку замовника будівництва за виконанням робіт з будівництва мережі архітектурно декоративного підсвічування дерев призвів до встановлення на об'єкті світильників, технічні характеристики яких не відповідають вказаним в тендерній документації, внаслідок чого існує ризик завищення вартості виконаних робіт.
- 3 Внаслідок неналежного контролю відповідальних працівників за своєчасністю та відповідністю закриття авансів, виданих підрядним організаціям, замовниками використано кошти з порушенням вимог чинного законодавства.
- 4 Не проведення замовниками робіт по районах міста Києва належного аналізу поточних цін на ринку будівельних матеріалів, виробів і конструкцій призвело до здійснення видатків з проведення робіт по заміні віконних блоків, за цінами вищими усереднених цін в м. Києві рекомендованих Мінрегіонбудом на металопластикові вироби.
- 5 Внаслідок недотримання замовниками та підрядниками робіт загальних правил будівництва, допущено проведення робіт з капітальних ремонтів житлових будинків з високою категорією складності без розробленої та затвердженої проектною документації та проведеної їх експертизи.
- 6 Недостатній контроль з боку замовників будівництва по районах міста Києва під час виконання ремонтно-будівельних робіт призвів до оплати додаткових витрат по роботах, проведення яких не передбачені дефектними актами та локальними кошторисами, що призвело до втрат коштів бюджету.
- 7 Внаслідок застосування неправильних (завищених) норм, коефіцієнтів та розцінок, що включені до актів приймання виконаних будівельних робіт, завищено вартість робіт з капітального ремонту.
- 8 Встановлені випадки недотримання вимог чинного законодавства та умов договорів в частині стягнення з підрядників компенсаційних та штрафних санкцій за порушення строків виконання ремонтних робіт, що призвело до недоотримання додаткових коштів.
- 9 Внаслідок виконання і оплати робіт з капітального ремонту житлового та нежитлового фондів понад затверджені Програмою обсяги асигнувань до по-адресних переліків та видів робіт бюджетні кошти використані понад асигнування.
- 10 У зв'язку зі здійсненням оплати за виконані роботи із заміни вікон за рахунок коштів, що передбачалися на виконання капітального ремонту зливостічних мереж кошти використані не за цільовим призначенням.

- 11 Поширена практика включення вартості експертизи кошторисної документації до актів форми КБ-2в, що не відповідає ДСТУ Б Д.1.1-1:2013.
- 12 Визначення декількох замовників окремих видів робіт на одному об'єкті, що спричинює затягування робіт на об'єктах, їх неякісне, неповне та незбалансоване виконання.
- 13 Низька якість проектно-кошторисної документації на виконання робіт призводить до потреби її коригування (інколи навіть 2-3 рази), що призводить до задвоєння проектних робіт, затягування виконання робіт, здорожчання вартості об'єкту будівництва.
- 14 Виконання робіт не по проектно-кошторисній документації, що саме по собі є незаконним, оскільки суперечить ДБН, але найгірше це може призвести як до неякісного виконання робіт так і до небезпечних наслідків під час подальшої експлуатації об'єкту комунальної власності.
- 15 Зазначення у проектній документації робіт, які не є обов'язково необхідними і часто ведуть до здорожчання вартості об'єкту будівництва.
- 16 Внаслідок встановлення індивідуальних вимог до типових товарів відбувається значне завищення їх ціни та, як наслідок, відволікання бюджетних коштів від інших важливих заходів, які можна було б впровадити.

Наприклад, під час капітального ремонту парку здійснювалася закупівля урн для сміття та лавочок за індивідуальними характеристиками, хоча дуже подібні аналоги є на ринку у постійному виробництві у вільному продажі, що призвело до завищення цін більше ніж у два рази та відволікання від інших необхідних заходів для життєдіяльності і розвитку міста більше півмільйона бюджетних коштів.

Найменування	Кількість, шт.	Вартість одиниці на об'єкті з ПДВ, тис. грн	Вартість одиниці на ринку з ПДВ, тис. грн	Різниця у ціні, %	Різниця у загальній вартості, тис. грн
Лавка ЛСП № 9 740*2220*907(н)мм	42	9,19	4,19	119	209,98
Урна	36	17,32	8,1	113	332,11
ВСЬОГО					542,09

- 17 Маніпуляції під час проведення тендерів з метою підігрування конкретним учасникам призводять до затягування виконання робіт на комунальних об'єктах.
- 18 Невиконання робіт підрядними організаціями протягом трьох місяців після одержання авансів та неповернення по закінченню тримісячного терміну невикористаних сум авансу, як це передбачено умовами договорів, створює ризик прихованого кредитування підрядних організацій.
- 19 Не віднесення витрат на утримання служби замовника на збільшення вартості об'єктів незавершеного капітального будівництва створено ризик заниження їх фактичної вартості, в тому числі вартості об'єктів будівництва, фінансування яких здійснювалось за рахунок капітальних видатків з бюджету.

- 20** При складанні інвестиційної кошторисної документації замовниками будівельних робіт не забезпечено належного контролю за моніторингом усереднених поточних цін на ринку будівельних матеріалів, виробів та конструкцій у м. Києві, що призводить до неефективного витрачання бюджетних коштів.
- 21** Експертиза проектно-кошторисної документації:
- делегування повноважень щодо вибору експертної організації та укладання договорів на проведення експертизи виконавцям будівельно-монтажних робіт – стороннім організаціям;
  - проведення експертизи без перевірки цін на матеріальні ресурси та устаткування;
  - проведення експертизи без перевірки технічної та технологічної частини, там де це необхідно згідно за класом наслідків.
- 22** Внаслідок відсутності належної комунікації між структурними підрозділами стосовно обміну інформації щодо наявності/відсутності виданих містобудівних умов та обмежень забудови земельних ділянок в частині здійснення заходів з берегоукріплення та/або інженерного захисту територій від підтоплень, інженерної підготовки, благоустрою вздовж озер, допущено покриття витрат сторонніх організацій (забудовників житлових комплексів біля цих водойм), чим завдано втрат бюджету.
- 23** Встановлення по факту підрядними організаціями обладнання із гіршими технічними характеристиками, ніж передбачено проектно-кошторисною документацією.
- 24** Відсутність сертифікованого технічного нагляду в порушення п. 2 Порядку здійснення технічного нагляду під час будівництва об'єкта архітектури, затвердженого постановою кабінету Міністрів України від 11.07.2007 № 903, на об'єктах капітальних ремонтів, замовниками яких виступають непрофільні будівельні організації (заклади соціального захисту, культури, охорони здоров'я, освіти тощо).
- 25** Неналежне планування необхідних обсягів робіт капітального ремонту, що призвело до укладання договорів із завищеними від потреби об'ємами робіт та як наслідок до відволікання бюджетних коштів, які могли б бути направлені на виконання інших проєктів.
- 26** Залучення сторонніх організацій до виконання послуг, у той час коли існують повноваження та потенціал розвитку власних трудових ресурсів для самостійного їх виконання.

В управлінні комунальним майном та його використанні

- 1** Внаслідок не перерахування частини отриманих коштів (87,5%) від плати за розміщення рекламних засобів на об'єктах комунальної власності та

внаслідок неналежного контролю за повнотою вказаних надходжень з боку балансоутримувачів недоотримано доходів бюджетом.

- 2** Внаслідок неврахування об'єктивної потреби бюджетних коштів на електроенергію по відношенню до фактичних обсягів споживання, одержувачами бюджетних коштів здійснено авансування за електричну енергію для мереж зовнішнього освітлення вулиць в обсягах більших, ніж буде використано в межах бюджетного року.
- 3** Внаслідок виготовлення за рахунок бюджетних коштів замовником проектно-кошторисної документації, яка на даний час втратила своє практичне застосування, створено ризик відсутності економічного ефекту капітальних вкладень на виготовлення проектно-кошторисної документації.
- 4** Неналежне функціонування контролю за своєчасністю та повнотою відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій щодо не відображення в обліку створених власними силами об'єктів основних засобів, призвело до заниження вартості активів.
- 5** Відсутність належного контролю за обліком майна призвело до встановлення нестачі основних засобів.
- 6** Внаслідок зволікання керівництвом КП у вирішенні питань з організації виконання робіт з реконструкції будівлі не були освоєні кошти, передбачені Програмою економічного і соціального розвитку.
- 7** Встановлено випадки прихованої оренди та покриття витрат сторонніх організацій (комунальні послуги).
- укладання з приватними суб'єктами господарювання договорів зберігання майна з помісячною договірною оплатою за 1 кв. м. площі приміщень, які останні використовують у вигляді складів для ведення комерційної діяльності, що має ознаки прихованої оренди та свідчить про уникнення Підприємством орендних відносин, внаслідок чого бюджетом міста недоотримано кошти;
  - частина будівель та споруд (боксів, цехів, гаражів тощо) використовувалась для надання стороннім юридичним або фізичним особам без договірних та безоплатних послуг, пов'язаних з розміщенням, зберіганням, проведенням ремонтних та реставраційних робіт, технічного обслуговування тощо транспортних засобів, які не належать підприємству та не обліковуються на балансі, чим втрачено можливість отримати додаткові доходи від оренди майна;
  - не вносилися достовірні дані до первинних документів щодо фактичної тарифної вартості спожитої орендарями та іншими суб'єктами господарювання електроенергії, внаслідок чого підприємством за рахунок власних коштів покрито витрати сторонніх організацій по оплаті комунальних послуг.
- 8** Нездійснення належного контролю за використанням орендарями нерухомого майна:

- встановлено випадки фактичної зміни призначення, площі, перебудови об'єктів оренди, використання майна без документів, чим створено ризик недоотримання надходжень від орендної плати;
  - надання нежитлових приміщень орендарям у погодинну оренду, а не постійну, а також фактичного використання орендарями площ більших, ніж передбачено договорами, внаслідок чого недоотримано коштів;
  - внаслідок неналежного контролю за повнотою відшкодування витрат орендарями, визначених договорами про передачу майна територіальної громади міста в оренду, не нараховано та не отримано компенсацію витрат зі сплати земельного податку під наданими в оренду будівлями;
  - внаслідок фактичного використання орендарями більшої ніж зазначено в договорах оренди Підприємством та бюджетом недоотримано доходів.
- 9** Незабезпечення належного контролю за правильністю нарахування орендної плати:
- визначення розміру місячної орендної плати без урахування індексів інфляції з дати оцінки призвело до недоотримання орендної плати, та, як наслідок, недоотримано бюджетом орендної плати;
  - розмір орендної плати за використання приміщень житлового фонду (квартир, приміщень) застарілий, не переглядався і на теперішній час не відповідає ринковим реаліям. При цьому, близько 34% договорів оренди (134 договори) укладено з суб'єктами господарювання приватної форми власності. Як наслідок, Підприємством упущено можливість отримати дохід;
  - неоперативне реагування на зміни, які вносяться рішеннями міської ради, а також довготривалий процес погодження змін до договорів оренди, зокрема в частині змін орендних ставок, призвели до недоотримання коштів від передачі в оренду майна;
  - використання для розрахунку орендної плати неактуальної оцінки вартості комунального майна.
- 10** Внаслідок недотримання порядку списання основних засобів під час проведення капітального ремонту елементів благоустрою зони відпочинку демонтовано основні засоби (будівлі та споруди) без затвердження у встановленому порядку акту про їх списання і отримання дозволу (погодження) на їх списання від міської ради, чим створено ризик втрати об'єктів комунальної власності.
- 11** Взяття в оренду мобільних туалетних кабін, при тому, що власні модульні туалети відправлено на відповідальне зберігання або не використовуються свідчить про неефективне використання бюджетних коштів, а випадки проведення поточного ремонту модульних туалетів під час гарантійного терміну створюють ризик неефективного використання бюджетних коштів.
- 12** Внаслідок відсутності в КП єдиних підходів до встановлення реалізаційних

цін майнових прав на квартири та надання знижок встановлено, що близько 40% майнових прав на житлові приміщення реалізовано трьома фірмам-посередникам через надання безпідставних переваг у вигляді знижок (від 3,8% до 25%) та систематичного відтермінування сплати передбачених договорами внесків, окремим суб'єктам господарювання. В подальшому, при знаходженні зазначеними суб'єктами господарювання потенційних інвесторів, з останніми укладались трьохсторонні договори про відступлення права вимоги за договорами купівлі-продажу майнових прав та здійснювалась оплата.

Впровадження такої схеми реалізації майнових прав на житлові приміщення призвело до втрати потенційних, які Підприємство мало б змогу отримати, реалізувавши майнові права без участі вищевказаних суб'єктів господарювання та за ринковими цінами.

- 13** Придбаний за рахунок бюджетних коштів атракціон «Роллердром-Льодова ковзанка» є застарілим (2001 року виготовлення), знаходиться в занедбаному стані, та його експлуатація не можлива, що свідчить про неефективне використання бюджетних коштів.
- 14** Не відображення в бухгалтерському обліку матеріальних цінностей, які відповідають критеріям визнання їх активом та несвоєчасне відображення в бухгалтерському обліку збільшення вартості основних засобів призводить до заниження їх первісної вартості.
- 15** Наявність простроченої заборгованості перед міським бюджетом по відрахуванням від отриманої орендної плати.

В управлінні бюджетними коштами та коштами КП

- 1** Використання бюджетних коштів на цілі, що не відповідають виділеним бюджетним асигнуванням. Наприклад:
- проведення видатків за рахунок асигнувань загального фонду бюджету у на придбання асфальтобетону, який в подальшому використаний для виконання робіт по господарських договорах з іншими суб'єктами господарювання та проведення оплати вартості основних засобів (контейнери для сміття) за рахунок затверджених поточних видатків;
  - здійснення покриття витрат минулого періоду на оплату праці бюджетними коштами поточного року, що є порушенням бюджетного законодавства.
- 2** Завищення потреби в бюджетних коштах через помилки під час планування. Наприклад:
- за намірами використання бюджетних коштів, визначених у планах використання передбачено видатки на сплату податку на додану вартість (ПДВ), при тому, що кошти міського бюджету виділені Підприємству по КЕКВ 2610 «Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам організаціям)» на утримання в належному технічному стані та поточний

ремонт балансових об'єктів, не є об'єктом оподаткування ПДВ, що призвело до завищення потреби в бюджетних коштах, яку профінансовано;

- неврахування КП залишків матеріалів на кінець 2019 року при розрахунку потреби на придбання матеріалів (сіль промислова, пісок річковий) на 2020 рік призвело до завищення потреби в бюджетних коштах.

- 3** Придбання за бюджетні кошти товарно-матеріальних цінностей для об'єктів будівництва, здача в експлуатацію яких затягується (відтермінується), призводить до ризику втрати їх вартості від знецінення, а при відсутності на підприємстві призначеної матеріально-відповідальної особи – ризиків незабезпечення їх збереження.
- 4** Проведення витрат бюджетних коштів на виконання функцій, обов'язковість яких не передбачена вимогами нормативно-правових актів.
- 5** Собівартість надання платної послуги перевищує доходи від її надання.
- 6** Невчасне реагування на проблемні питання під час реалізації державної реформи у галузі охорони здоров'я призвело до виникнення заборгованості по заробітній платі.
- 7** Придбання КП за рахунок бюджетних коштів спеціалізованої техніки на (сміттевоз, візки гусеничні самоскидні), яка не використовувалась свідчить про неефективне використання бюджетних коштів.
- 8** Не розроблення планових калькуляцій при визначенні вартості послуг та реалізація вказаних послуг за одноосібно встановленими керівником довільними цінами, не підтвердженими калькуляціями (розрахунками), призводить до необґрунтованої цінової політики КП та створення ризику фінансових втрат (недоотримання доходів) підприємства.
- 9** Відсутність контролю за виконанням та обліком зобов'язань по договору. Наприклад:
  - встановлено ряд випадків фактичного проведення ярмарок, організатором яких визначено КП, за результатами яких кошти КП не отримано, чим завдано йому втрат.
- 10** Оплата послуг без належного документального підтвердження їх надання, що створює ризик їх достовірності.

Так, встановлено ряд випадків перерахування коштів КП на користь ТОВ за послуги з прибирання територій після проведення ярмарок, які згідно з первинними документами, надавались останнім або одночасно і за одними і тими ж адресами, що і інший виконавець – ФОП, або в періоді, коли ярмарки власними силами КП не проводило. Зазначені господарські операції містять ознаки «безтоварності» та ставлять під сумнів реальність їх проведення, в результаті чого завдано втрат КП.

В організації та веденні бухгалтерського обліку, формуванні фінансової звітності

- 1** Неналежний контроль на окремих підприємствах за розрахунками з контрагентами призводить до списання дебіторської заборгованості, термін позовної давності за якою минув, по якій не вжито передбачених законодавством заходів і, як наслідок, до втрат/ризиків втрат активів.
- 2** Неналежний контроль на окремих підприємствах за розрахунками з контрагентами призводить до несвоєчасного списання кредиторської заборгованості, термін сплати по якій минув, і, як наслідок, до завищення боргових зобов'язань в бухгалтерському обліку та у фінансовій звітності підприємств.
- 3** Невважені управлінські рішення керівництва щодо передачі в компетенцію однієї посадової особи всіх повноважень по контролю взаємопов'язаних фінансових операцій щодо надходження та використання готівкових коштів, у тому числі щодо обов'язків головного бухгалтера, касира, бухгалтера по нарахуванню та виплаті заробітної плати, веденню касових та банківських операцій, а також голови інвентаризаційної комісії, створили загрозу безконтрольної діяльності в частині прийняття ним рішень з незаконного використання активів підприємства, що призвело до незаконних витрат.
- 4** Невідображення в обліку фактично здійснених та документально оформлених господарських операцій, пов'язаних з наданням послуг з проведення суб'єктами господарювання призвело до недоотримання кошти.
- 5** Непідписання з інвесторами актів передачі майнових прав при повній оплаті їх вартості та фактичному заселенні квартир, свідчить про недотримання КП основних принципів бухгалтерського обліку і фінансової звітності, в частині не відображення господарських операцій за їх сутністю, що створює ризик заниження в бухгалтерському обліку доходів та, як наслідок, заниження витрат та викривлення фінансового результату господарської діяльності підприємства.

В управлінні земельними відносинами

- 1** Недосконала організація здійснення заходів призвела до систематичних випадків недотримання встановлених строків опрацювання клопотань та довготривалого розгляду документації, пов'язаної з укладанням (поновленням) договорів оренди земельних ділянок, що призводить до можливого недоотримання бюджетом коштів, в т. ч.: за рахунок тривалого підготовки договорів оренди та від несвоєчасно поновлених договорів оренди.
- 2** На підставі укладених з двома фізичними особами (посадовими особами) ліцензійних договорів, неправомірно використовувалось програмне забезпечення для надання на платній основі непрайтаних їм та

безкоштовних адміністративних послуг. Впровадження зазначеного механізму дозволило вказаним фізичним особам отримати за 2015-2018 роки грошові кошти від комунальних підприємств у вигляді роялті.

В організації промоційної (рекламної) діяльності

- 1 Шляхом замовлення та розміщення реклами у періодичних бортових виданнях авіакомпаній східної та центральної Європи та бортових журналах потягів Intercity проекту приватних карток типу KYIVPASS допущено використання бюджетних коштів на просування інтересів комерційної структури, внаслідок чого бюджетом міста втрачено кошти.
- 2 Внаслідок розміщення реклами туристичних можливостей міста у періодичних бортових виданнях авіакомпаній східної та центральної Європи та бортових журналах потягів Intercity, зміст та розмір якої не відповідає погодженим макетам, бюджетом втрачено кошти.

В організації підготовки та реалізації інвестиційного проєкту

- 1 В результаті відсутності у конкурсній документації необхідного обґрунтування інвестування проєкту з облаштування мотузкового парку аудиторі не можуть зробити висновки щодо економічного ефекту від укладання інвестиційного договору.
- 2 Внаслідок укладання інвестиційної угоди на облаштування мотузкового парку не у чіткій відповідності із передбачуваними умовами конкурсу та конкурсної документації створено передумови для подальшої підміни понять, маніпулювань і трансформацій об'єктів як благоустрою так і інвестування, що спричиняє виникнення ризику недоотримання активів територіальною громадою міста.
- 3 У результаті непроведення передбачуваної умовами Інвестиційного договору індексації на рівень інфляції за попередній період платежів на утримання та розвиток території парку недоотримано коштів.

В організації контролю за станом благоустрою під час розміщення атракціонів

- 1 Пересувні атракціони (дитячі потяги, каруселі, гойдалки, батуту та інші) в парку розміщувались без відповідних дозволів та без введення в експлуатацію, в результаті чого створено високу ймовірність виникнення аварійних ситуацій та можливих випадків травмування відвідувачів.

- 2 В результаті неналежного контролю щодо оформлення контрольних карток на тимчасове порушення благоустрою при встановленні пересувних атракціонів на території парку майже всі контрольні картки видавалися без повного обсягу необхідних документів, визначених умовами Правил благоустрою міста.
- 3 Неналежне виконання покладених завдань та несвоєчасне вжиття заходів щодо видачі, продовження, закриття, призупинення, зупинення (анулювання) контрольної картки на тимчасове порушення благоустрою.

В організації закупівель соціальних послуг та засобів технічної реабілітації

- 1 У договорах про надання соціальних послуг чітко не визначено детальну інформацію щодо обсягу, періодичності, змісту та якості соціальних послуг, їх тривалості та строків надання, відсутній розрахунок вартості послуг, що призвело до неефективного витрачання коштів з ризиком потенційних втрат.
- 2 Закуплено технічні та інші засоби реабілітації, які тривалий час знаходяться на відповідальному зберіганні та не використовуються, що призвело до неефективного використання бюджетних коштів з потенційними втратами.
- 3 Допущено здійснення закупівель технічних та інших засобів реабілітації за цінами, які перевищують граничні ціни на технічні та інші засоби реабілітації, що призвело до втрат коштів.

В сфері виконання контрольно-наглядових функцій

Неоформлення та недокументування позапланових перевірок.

У сфері житлового забезпечення

- 1 Придбання квартир класу «комфорт» для громадян, що потребують поліпшення житлових умов, вартість яких більша від вартості квартир класу «економ» (у деяких випадках на 42% за квадратний метр), призвело до неефективного і нераціонального витрачання бюджетних коштів.
- 2 Всупереч нормативно-правовим актам в сфері житлового забезпечення передавалися, зокрема, майнові права на квартири в недобудовах, а не придатне для постійного або тимчасового проживання житло, внаслідок чого виникає ризик зволікання та/або несвоєчасного забезпечення житлом громадян, які перебувають на квартирному обліку.

У сфері закупівель

- 1 Недотримання основних принципів здійснення державних закупівель, а саме: допущення дискримінаційні вимоги до учасників тендерів, не відхилення тендерних пропозицій учасників, які не відповідали вимогам тендерної документації, допущення звуження кола учасників внаслідок вимагання необґрунтованого переліку довідок, технічних, якісних показників предмету закупівлі, кваліфікаційних критеріїв, що призводить до зменшення конкуренції, неефективного використання комунальних ресурсів.
- 2 Нездійснення якісного моніторингу цін перед проведенням тендерних процедур, що призводить до закупівель з ризиком втрат через перевищення середньоринкових цін.
- 3 Невірне визначення предметів закупівель, тобто предмет закупівлі ділиться на частини з метою уникнення проведення відповідних процедур.
- 4 Неналежний контроль за договірною роботою, установлені випадки незастосування штрафних санкцій до виконавців робіт, постачальників товарів, надавачів послуг за несвоєчасне виконання договірних зобов'язань, що призводить до недоотримання комунальними підприємствами коштів. В укладених договорах, додаткових угодах до них відсутні, зокрема, гарантійні строки, якісні та кількісні показники.
- 5 Невстановлення в тендерних документаціях процедур закупівель чітких вимог до предмету закупівлі (кількості, якості, необхідних технічних характеристик) дозволяє в подальшому, при виконанні договорів маніпулювати якістю/ціною/кількістю отриманих товарів, робіт чи послуг.
- 6 Внаслідок недодержання норм чинного законодавства під час укладання договорів та додаткових угод до договорів безпідставно збільшено вартість договорів. Невідповідність договорів пропозиції переможців торгів призводить до недійсності договорів про закупівлю та незаконних витрат бюджетних коштів.
- 7 Неоприлюднення на веб-порталі Уповноваженого органу повідомлень про внесення змін до договорів та звітів про виконання договорів, що порушує принципи прозорості та відкритості під час здійснення закупівель.
- 8 Недодержання норм законодавства при здійсненні закупівель товарів та послуг, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19). Зокрема, закуповуються товари, що не включені до Переліку; не розміщуються технічні завдання та специфікації до предметів закупівель; завищуються ціни на товари та послуги.

В організації внутрішнього контролю

В структурних підрозділах КМДА та РДА виявлено недоліки та вразливості системи внутрішнього контролю, невідповідності обраним критеріям оцінки (постанові КМУ № 1062, моделі ERM COSO, стандарту INTOSAI GOV 9100). Типовим недоліком є відсутність документування елементів внутрішнього середовища Організації та складових системи внутрішнього контролю. Це не дає можливості Аудиторам отримати докази щодо наявності та ефективності таких елементів системи внутрішнього контролю.

Перелік аудитів щодо видатків, направлених на розвиток територіальних громад, врахованих в дослідженні

Дата	Номер рішення	Назва
11.09.2018	23-1	Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами
15.05.2018	12-8	Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів окремих трансфертів з Державного бюджету України, наданих місцевому бюджету м. Умань
15.05.2018	12-7	Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та субсидій населенню на оплату житлово-комунальних послуг
18.12.2018	32-3	Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реформування регіональних систем охорони здоров'я для здійснення заходів з виконання спільного з Міжнародним банком реконструкції та розвитку проекту "Поліпшення охорони здоров'я на службі у людей"
23.01.2018	2-2	Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я та лікарських засобів для інгаляційної анестезії
24.04.2018	11-1	Звіт про результати аналізу формування та використання міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України місцевим бюджетам у 2016-2017 роках
26.06.2018	15-3	Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету, спрямованої місцевим бюджетам на виплату тимчасової державної допомоги дітям
28.08.2018	22-2	Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій
29.11.2018	30-1	Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа
23.04.2019	10-1	Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань
06.06.2019	13-2	Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах

Дата	Номер рішення	Назва
20.08.2019	20-5	Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на формування інфраструктури об'єднаних територіальних громад
12.11.2019	32-1	Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію заходів, спрямованих на розвиток системи охорони здоров'я у сільській місцевості
26.11.2019	33-1	Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти "Нова українська школа"
25.02.2020	3-1	Звіт про результати аудиту ефективності використання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансування заходів соціально-економічної компенсації ризику населення, яке проживає на території зони спостереження
14.04.2020	10-3	Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів місцевих бюджетів Вінницької області у частині капітальних видатків, які визначаються функціями держави